

מתוק מדבש

כניסת השבת – 17.48
יציאת השבת – 18.53
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 19.26
(אופק חדרה)

שנה שמינית – גיליון 333
פרשת האזינו
ערב חג סוכות תשפ"ג

יום שישי בשעה 16.38 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע בבית הכנסת 'אהבת אחים'
במקלט ליד תבליני תם: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 16.00 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 17.00
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
קרוכים הפאים פסג ה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פסתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפתת אחים' אפתת אולגה
יחנן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שבהם יש ציווי למעט בשמחה? והתשובה היא שהקב"ה מבטיח שאם תשמחו במועדות אזי ה' יהיה חייב לגאלנו כדי להפוך את ימי האבל לשמחה... **מתוק מדבש!**

רציון וסיפור – האתרוג האבודר שנלחם כפולנה...

ושמחתם לפני ה' אלוהיכם שבעת ימים (קריאת התורה לסוכות) בשנה שעברה זכיתי להבנה מחודש של המצווה הזו, אבל לפני כן נקדים בסיפור מופלא (גיליון 'החינוך והמנחה' – הובא בדרשו): הרה"ח רבי ישראל גלויברמן זצ"ל מחשובי חסידי קרלין בירושלים של מעלה היה. את המעשה המופלא להלן סיפר אחד מחשובי סוחר האתרוגים בירושלים. 'סוחר אתרוגים אני' מספר היהודי 'שנה אחת נעמד ר' שרולקה ליד דוכני והחל תר ומחפש אחר אתרוג מהודר לברך עליו בימי החג, ר' שרולקה חיפש אחר אתרוג שיענה על כל דרישות ההלכה השונות, ר' שרולקה לא היה משופע בממון ועם כל זאת למצוות ארבעת המינים הוא היה מוזיל מעות, הרבה יותר מכפי יכולתו, בסופו של דבר ולאחר בירורים וחיפושים מצא ר' שרולקה אתרוג כאשר איוותה נפשו, ובדמים מרובים ביותר קנהו והוליכו הביתה תחת בית שחיו בשמחה ורננה'. מתפלל אני בבית הכנסת של חסידי קרלין סטאלין בירושלים עיה"ק. ביום טוב ראשון לאחר שחרית כשניגשים לקיים את המצווה החביבה כל כך של נענוע ד' המינים, תרתי אחר ר' שרולקה כדי להתבונן איך הוא מקיים את המצווה, בעדה מסר סך עתק מהמעות – שאין לו...

בפינה נסתרת מצאתיו כשהוא אומר בלהט אש קודש את ה'יהי רצון' שלפני נטילת לולב וכל כולו אומר שמחה והתלהבות על קיום מצוות ארבע מינים החביבה. התבוננתי בעבודתו הקדושה וחשתי סיפוק עצום מהזכייה לחזות בעבודת קודש זו. אלא שלפתע... קפאו עיני... הבחנתי לפתע בידו השמאלית, איך שאינו אוחז באתרוג המהודר עליו מסר נפשו וכספו, כי אם באתרוג אחר, פשוט יותר ומהודר פחות מאשר קנה ממני. התפלאתי רבות על כך, כשבמחשבתי עולות אפשרויות רבות לפשר המחזה. 'שמא נשבר פטמתו' חשבת, או 'שמא נגנב אתרוגו על ידי ברנש כלשהוא, המשכתי להתבונן בעבודת הקודש מוטרד כשאיני יודע באיזה אפשרות לבחור במוחי המתפלל... סיימתי את התפילה, פניתי ללכת הביתה לאכול את סעודת החג כדת היום, והפליאה פרחה מזיכרוני ומוחי'. עברה שנה...

חג הסוכות שוב מגיע. וכך גם מצוותי התלויים בו. בערב החג מתייצב ר' שרולקה על מפתן דלתו של סוחר האתרוגים כשהוא מחפש אחר אתרוג הכי מהודר שיש לקיים בו את מצות החג. לאחר חיפושים מעמיקים נמצא

שיחת לו לא בניו מומם (לב, ה')

מִרְן ה'חפץ חיים' זיע"א ביאר נפלא: כאשר יהודי מזלזל במצוות או מבטל הנהגה מסוימת ח"ו הוא צריך לדעת שהוא משחית ומטיל מום לא רק לעצמו אלא גם את בניו אחריו. וזה שאמר הפסוק 'שיחת לו?' וכי אתה חושב שאתה משחית רק לעצמך? לא – בניו מומם' המום ימשיך גם לבניך חלילה. **מתוק מדבש!**

כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו (לב, ט')

הסבר נפלא מובא בשם ה'עטרת יהושע' (כתרה של תורה): **הקדמה:** הצדיק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א אמר כי כוחם של ישראל שלא יגררו אחר המסיתים ומדיחים הוא מכוחו של יעקב אבינו, שנתן לבני ישראל לפני מותו עצה: 'האספו ואגידה לכם' כלומר שתמיד תתאספו בבתי מדרשות ובכך תהיו מאוגדים וקשורים בקב"ה. וזה שאומר הפסוק 'כי חלק ה' עמו' שעם ישראל יקבעו את חלקם עם ה' בבתי המדרש 'יעקב חבל נחלתו' שזהו חבל ההצלה שהוריש לנו יעקב אבינו **מתוק מדבש!**

ובציון דומה מילתא דקדיונותא

אדע אהד עבר תאונה כרכבו ללא נפאצט כ"ה. הדיע אסר צוצר אותו 'מה אתה לא רואה לאן אתה נוסע?'
אונה הנהגה: 'ניסיתי להיות כמו אהתי אעשה כמה פאזות ביחד. לכן ניסיתי לקרוא בספר ונאנהג'.
נ'ו, ונאניע אנהג העצת? אלא אסר 'אצאוד פנענ' אונה הנהג.

ושמחת בחגך... והיית אך שמח (דברים טז, יד-טו')

רבנו ה'אבן עזרא' זיע"א מבאר שזו הבטחה שאם תהיה שמח בחג הסוכות תזכה 'כי יברכך לעתיד לבוא ותהיה לעולם שמח'.

וכך גם ביאר רבנו האברבנאל-ל זיע"א: 'וכלל גדול הבטיח שאם ישמח ויגל בחג סוכות יהיה שמח וטוב לב כל השנה ואם תעצב בראשית השנה בעיצבון תאכלנה כי כן טבע המציאות השמח בחלקו ששון ושמחה ישיג והנאנח בלא סיבה יאנח דום כל ימיו רח"ל...'

ובעניין זה רמז נפלא: במהלך השנה ישנם 17 ימי מועד שמחויבים בשמחה והם: שבעת ימי הפסח, שבעת ימי סוכות, יום שמיני עצרת, יום חג שבועות, יום ראש השנה (מהתורה הוא יום אחד). והנה בשנה ישנם 365 ימים, ואם נפחית מהם את 17 ימי השמחה במועדים יישארו 348 ימים שעולים בגימטריה 'שמח'. ללמדנו שאם אנו מתאמצים לקיים 'ושמחת בחגך' למרות הקשיים והניסיונות אז הקב"ה יקיים בנו 'והיית אך שמח' בכל השנה כולה.

אבל יש לשאול: הרי יש את הימים מר"ח ועד ט' באב

האתרוג. 'חששתי לגלות לו מה מחירו האמתי של האתרוג מחשש לאכזבה עמוקה מאיבודו עקב מחירו הגבוה'. סח הסוחר. 'אולם ר' שרולק'ה אינו נבהל, במהרה שולף הוא את ארנקו המהוה ושולף את סכום הכסף במלואו, כשהוא נותנו לי כנגד עיניי הפעורות בתדהמה.

מגיע יום טוב ראשון של סוכות. בזיכרוני צפו ועלו מראות עבודת קודשו של ר' שרולק'ה בנענוע ארבעת המינים בשנה שעברה, וגמרתי אומר שאיני יכול להחמיצם גם השנה. לאחר תפילת שחרית חיפשתי, ושוב מצאתי בפינתו הנסתרת, מתכונן בחרדת קודש לקיום המצווה החביבה. ראיתיו אומר בהתלהבות את מילות ה'יה רצון', חזיתיו והנה מצחו נחרש קמטים מגודל העבודה, וכולו אומר שמחה ורננה.

אך, לפתע... שוב קפאו עיניי! כי הנה בידו השמאלית אינו מחזיק כלל את האתרוג אותו קנה ממני בערב החג תמורת טבין ותקילין, כי אם באתרוג אחר, זול יותר, פשוט יותר ומהודר הרבה פחות!

נדהמתי רבות לנוכח החיזיון... ר' שרולק'ה קונה אצלי אתרוג מהודר שבמהודרים במיטב מצלצלי ומרשרשי. ובבית הכנסת הינו מוציא אתרוג פשוט שבפשוטים! האפשרויות הרבות לפשר המעשה עלו בי שוב.

'שמא שוב נשברה פטמתו' או 'שמא הגנב דאשתקד ראה כי טוב וחמד את אתרוגו של ר' שרולק'ה גם בשנה זו'. אפשרויות עלו, אפשרויות ירדו. כאשר בליבי פנימה חשתי שמתחת למעשה מסתתרת סיבה אחרת. נעלית יותר. מסתורית יותר. אם כי אינה ידועה לי. חשבתי לגשת ולברר אצלו על פשר החיזיון. אך 'לא הביישן למד', התביישתי לעשות זאת. ומשכך החרשתי.

סיימתי את התפילה, פניתי ללכת הביתה לאכול את סעודת החג כדת היום וכל הפליאה פרוחה מזיכרוני ומוחי... עברה שנה נוספת...

חג הסוכות מפציע, ועמו מביא הסוחר שוב את אתרוגיו, וכדאשתקד ואשתקדים ניצב ר' שרולק'ה על יד דוכן האתרוגים ובוחר לעצמו ברשפי קודש את 'הטופ שבטופ', האתרוג המהודר ביותר, עליה הוא מוזיל מהונו ומאונו - בלא לעורר רעש מיותר,

'לאחר תפילת שחרית' מספר הסוחר החסידי. 'פניתי שוב לחפש את ר' שרולק'ה. כאשר בשנה זו בנוסף למטרת הישנה שהיא לחזות בעבודת הקודש של ר' שרולק'ה בעת נוטלו את ארבעת המינים כבן המתחטא בפני קונו, התדהמה הכתה בי שוב.

מצאתי לר' שרולק'ה בפינתו הנסתרת אווז ביד שמאלו אתרוג פשוט שבפשוטים, בעוד המהודר ביותר, אותו קנה ממני בערב החג אינו נמצא בידו. האפשרויות 'שמא נשברה פטמתו' או 'נגנב אתרוגו' לא עלו בי שוב. וכי כמה פעמים יכול פיטם להישבר, ואיזה גנב יגנוב שנה אחר שנה מאותו אדם, ויקבע בכך 'חזקה', וכי שלושה ימי כיפור אינם מספיקים לו לגנב להתחרט על מעשיו ולהפסיק ללכת ד' אמות בלא נטילת ידיים. הרגשתי שאיני יכול להחריש יותר. התגברתי על בושת, ולאחר התפילה ניגשתי לר' שרולק'ה ושטחתי בפניו באופן ישיר את

תמיהתי הכנה בדבר אתרוגיו השונים, בהוסיפי: 'הרי רק אתה ואני יודעים שבאמת אתרוגך הוא מהודר ביותר, ולמה בבית הכנסת הנך מנענע כאשר אתרוג פשוט בידך?' ר' שרולק'ה הופתע. לא ידע שאתפסנו במעשיו. אך כיוון ששטחתי את תמיהתי בפניו נאות לסבר באוזני את הסיבה האמתית להתנהגות תמוהה זו.

'למה אנו מקיימים את המצוות?' החל ר' שרולק'ה בפאתוס. והמשיך. 'הרי זה רק לעשות נחת רוח לבוראנו יתברך, שרצה לזכותנו והרבה עלינו מצוות יקרות בחיי היום יום בכלל, ומידי חג בחג ובמצוותיו הנדירות בפרט. כאשר אנו עושים את המצוות במטרה אחת ויחידה: לעשות נחת רוח לבוראנו!

והנה, כאשר אני מגיע לבית הכנסת עם אתרוג מהודר ומפואר כל כך, מרגיש אני שאיני מצליח לקיים את המצווה בשלימותה, פוחד אני שמא ישתרבו במוחי הרגשות גאוה, הרגשה של 'לי יש את האתרוג המהודר ביותר, ולאחרים אין'. מפוחד אני שמלמולי הערכה של סובביי, הרמת הגבות של מכריי ומילות התפעלות של חבריי היקרים, יעיבו על שלימות מצוות נענוע ארבעת המינים. והתוצאה תהיה שהמצווה המהודרת והנחשקת כל כך תיעשה בשביל חבריי והאנשים הקרובים אליי, ותישכח ממני המטרה האמתית שהיא לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו!

ואם כן. מה עושים? אוי לי מיצרי! אוי לי מיוצרי! מצאתי פתרון פשוט. קונה אני לעצמי אתרוג מהודר שבמהודרים, כדי לנסות לקיים את המצווה בכל השלימות האפשרית. ואף מוזיל לשם כך מזומנים רבים, כפי ראות עיניך. באתרוג זה אני מנענע לפני התפילה, בביתי, במקום בו אין איש שרואה ומתבונן באתרוגי המהודר. ואני מקיים את המצווה בהתרגשות ובשמחה אמיתית של קיום המצווה החביבה שציוונו קל. ללא נדנודי כבוד. ללא חלקיקי הערכה מהסביבה. מקיים אני את המצווה אך ורק בשביל לשמח את הקב"ה. לשמוח באמת במצווה החביבה והנדירה של ארבע מינים.

ובבית הכנסת - במקום בו כולם רואים, מדברים, מעריכים ומעבדים, שם מספיק לי בהחלט אתרוג פשוט...

אחים יקרים! סיפור מופלא זה הביא אותי להבנה מחודשת של הציווי 'ושמחתם לפני ה' א-לוקיכם' הקב"ה נתן לנו את חג הסוכות מיד לאחר יום הכיפורים, מדוע? התשובה היא כיוון שאנו נקיים מחטא מזמין אותנו אבינו מלכנו לתוך ביתו הפרטי ומבקש מאתנו לשמוח אתו. ובמה? במצוות החג - סוכה וארבעת המינים.

אבל, יחד עם זאת עלולה להתגנב למצווה תחושת גאוה על הסוכה היפה שרק לנו יש, ועל האתרוג המפואר והמייוחד שלו זכיתי, האמת שזה בסדר... אבל במידה מסוימת זה לא הידור. המצווה המהודרת היא 'ושמחתם לפני ה' אלוקיכם' שתשמח במצוות שזכית ותעשה אותם לכבוד ה' יתברך בלבד.

151 הנחה האמתית והאמתית

ה' יזכנו, אמנן! שבת שלום! חג שמח!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גיורא ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
יהודית בת אסתר ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל / דינה בת נגייה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלתח: דקל מלכה - להצלה / מיכאל בן סימי - רפואה שלימה
אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אהרון בן מוסעודה - רפ"ש
דוריאן יהודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה